

## บทที่ 1

### บทนำ

#### 1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษานับเป็นรากฐานที่สำคัญประการหนึ่งของการพัฒนาประเทศ การศึกษาเป็นกระบวนการที่จะช่วยให้บุคคลได้พัฒนาตนเองตลอดช่วงชีวิต สามารถพัฒนาศักยภาพและความสามารถด้านต่างๆที่จะดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคม รวมทั้งสร้างสรรค์การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน รัฐเห็นความสำคัญของการจัดการศึกษาจึงได้จัดทำพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 อันเป็นกฎหมายว่าด้วยการจัดการศึกษาแห่งชาติที่มุ่งเน้นการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข สร้างเสริมความรู้และปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมือง การปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข เจริญการศึกษา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาประเทศ พัฒนาวิชาชีพครูและส่งเสริมภูมิปัญญา ท้องถิ่น ศิลปะ และวัฒนธรรมของชาติ โดยมีแนวการจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด ส่งเสริมให้ผู้สอนได้พัฒนาการเรียนการสอนและพัฒนาการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติเห็นความสำคัญของการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อย่างได้ตราไว้ใน มาตรา 30 ว่า ให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้ง ส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อย่างเหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับ การศึกษา

จากมาตรานี้จะเห็นว่า สถานศึกษาจะต้องส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาสามารถทำการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อย่างเหมาะสมกับผู้เรียน และสามารถใช้ผลการวิจัยเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ครูเป็นทั้งผู้ผลิตงานวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อย่างเหมาะสมกับผู้เรียน และเป็นผู้ใช้ผลงานวิจัยจากแหล่งต่างๆเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนที่ตนเองรับผิดชอบ ดังนั้นการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ความเข้าใจในเรื่อง การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม สนับสนุนการเรียนรู้อย่างเหมาะสมกับผู้เรียน จึงนับว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะช่วยให้ครูได้

นำความรู้ไปใช้ในการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมสนับสนุนการเรียนรู้และนำไปใช้ในการพัฒนาและปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชในฐานะเป็นสถาบันการศึกษาที่มีครูอาจารย์ที่มีความรู้และประสบการณ์ในการสอนและผลิตผลงานวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้เห็นความสำคัญของการวิจัยและพัฒนา นวัตกรรม จึงได้พัฒนาชุดฝึกอบรมทางไกล เรื่อง การวิจัยและพัฒนางานวิชาการสำหรับครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อพัฒนาครูและผู้เกี่ยวข้องให้มีความรู้ความเข้าใจและทักษะด้านการวิจัยและพัฒนา รวมทั้งสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการวิจัยและพัฒนา นวัตกรรมและนำข้อมูลผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาและปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

## 2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อพัฒนาชุดฝึกอบรมทางไกลสำหรับครูและบุคลากรทางการศึกษาในด้านการวิจัยและพัฒนางานวิชาการ

2.2 เพื่อทดลองใช้และประเมินชุดฝึกอบรมทางไกลสำหรับครูและบุคลากรทางการศึกษาในด้านการวิจัยและพัฒนางานวิชาการ

## 3. ขอบเขตของการวิจัย

3.1 การวิจัยครั้งนี้เป็นการพัฒนาชุดฝึกอบรมทางไกล เรื่อง การวิจัยและพัฒนา งานวิชาการ เน้นการพัฒนาสื่อเอกสาร และสื่อเสริมประกอบการฝึกอบรม

3.2 การทดลองใช้ชุดฝึกอบรมทางไกล เรื่อง การวิจัยและพัฒนางานวิชาการ มุ่งเน้นการประเมินหลักสูตรฝึกอบรม โดยใช้กรอบความคิดของ เคริกแพตทริค(Kirkpatrick) โดยเน้นศึกษาผลการฝึกอบรมใน 4 ด้าน คือ (1) ความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรโดยภาพรวม จุดเด่น จุดด้อยของหลักสูตรสาระการเรียนรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อการประยุกต์ใช้ และความพึงพอใจต่อหลักสูตร (Reaction Evaluation) (2) การเรียนรู้ที่ได้รับจากการอบรม (learning Evaluation) ซึ่งจะครอบคลุมทั้งด้านความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skills) (3) พฤติกรรมการประยุกต์ใช้ ความรู้/พฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปอันเนื่องมาจากการอบรม (Behavior Evaluation) และ (4) ประโยชน์ที่เกิดขึ้นกับงานหรือหน่วยงานต้นสังกัดของผู้ผ่านการอบรม และผลกระทบอื่น ๆ (Result evaluation) พร้อมทั้งประเมินปัญหา และอุปสรรคในการบริหารจัดการหลักสูตร

3.3 ผู้เข้ารับการอบรมในการทดลองใช้ชุดฝึกอบรมทางไกล เรื่อง การวิจัยและพัฒนางานวิชาการ ประกอบด้วย ผู้บริหารหน่วยงาน ผู้รับผิดชอบโครงการ นักวิชาการ นักพัฒนา ครู อาจารย์ คีษานีเทศก์ และผู้บริหารที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาจำนวน 40 คน

#### 4. สมมติฐานการวิจัย

- 4.1 ครูที่เรียนด้วยชุดฝึกอบรมทางไกลมีความก้าวหน้าทางการเรียนเพิ่มขึ้นร้อยละ 20
- 4.2 ครูมีความคิดเห็นต่อชุดฝึกอบรมทางไกลอยู่ในระดับมาก

#### 5. นิยามศัพท์เฉพาะ

5.1 ชุดฝึกอบรมทางไกล หมายถึง ชุดสื่อประสมแบบใช้สื่อสิ่งพิมพ์เป็นสื่อหลักและใช้สื่อคอมพิวเตอร์แบบออนไลน์ในรูปแบบซีดีรอม ตลอดจนการปฏิสัมพันธ์แบบเผชิญหน้าในรูปแบบการให้การอบรมเชิงปฏิบัติการเป็นระยะๆ เป็นสื่อเสริม

5.2 การวิจัยและพัฒนางานวิชาการ หมายถึง กระบวนการเสาะแสวงหาความรู้ของครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่ใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์หรือวิธีการที่เชื่อถือได้ โดยอาจเริ่มด้วยการวิเคราะห์สภาพปัญหาของการปฏิบัติงาน สร้างนวัตกรรมที่ใช้ในการแก้ปัญหา การนำนวัตกรรมที่พัฒนาขึ้นไปทดลองใช้ การวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลการทดลองใช้ เขียนรายงาน และเผยแพร่ผลงานวิจัย

5.3 ความก้าวหน้าทางการเรียนของครู หมายถึง การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนในระดับพุทธิพิสัยของครูที่เรียนด้วยชุดฝึกอบรมทางไกล

5.4 ความคิดเห็นของครู หมายถึง การแสดงความรู้สึกรู้สึกของการตอบแบบสอบถามครอบคลุม ความคิดเห็นที่มีต่อการฝึกอบรม ความคิดเห็นที่มีต่อเอกสารชุดฝึกอบรม ความพึงพอใจที่มีต่อการอบรม ความรู้ที่ได้รับจากการอบรม และการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์

## 6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

6.1 ได้ชุดฝึกอบรมทางไกลที่นำไปใช้ในการฝึกอบรมการวิจัยและพัฒนางานวิชาการให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้และทักษะในการวิจัยและพัฒนา

6.2 ทำให้ครูและบุคลากรทางการศึกษามีความรู้ ความเข้าใจ และมีทักษะในการวิจัยและพัฒนางานวิชาการและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้

6.3 ผู้เข้ารับการอบรมสามารถนำความรู้ที่ได้จากการอบรมไปใช้ในการวิจัยและพัฒนางานที่ตนเองรับผิดชอบให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

